

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 01.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

17 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu 2025 Yılı Türkiye Raporu kabul edilmiştir. Raporun Çerçeve başlığında;
AB ve Türkiye, 23 Kasım 2023 tarihli AB-Türkiye ilişkileri hakkında Ortak Bildirim'de yer alan tavsiyeler ve ilgili AB Zirvesi Sonuçları doğrultusunda, karşılıklı çıkar alanlarında yeniden işbirliği sürecini devam ettirmektedir. Söz konusu Zirve Sonuçlarında ortaya konulan koşullara tabi olmak kaydıyla AB, Türkiye ile kademeli, orantılı ve geri çevrilebilir şekilde yapıcı bir işbirliği tesis ederken ortak çıkar alanlarında yüksek düzeyde angajman devam etmiştir. Türkiye ile yürütülen katılım müzakereleri, Aralık 2024 tarihli Konsey Sonuçlarında da tekrar edildiği üzere, 2018'den bu yana durma noktasındadır. AB'nin, demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve temel haklara saygının giderek kötüleşmesiyle ilgili ciddi endişeleri giderilmemiştir. 2025'in başından bu yana seçilmiş yetkililer, muhalif figürler, siyasi aktivistler, sivil toplum ve iş dünyası temsilcileri, gazeteciler ve diğer kişilere yönelik tutuklamalar ve suçlamalar, Türkiye'nin demokratik geleneğine bağlılığının giderek daha fazla sorgulanmasına yol açmış ve yargı bağımsızlığı konusundaki endişeleri derinleştirmiştir.", ifadelerine yer verilmiş ve ilerleme fasılları çerçevesinde ülkemizin durumu değerlendirilmiştir. Ekonomik açıdan ise Türkiye, 2024'te 210 milyar avroya ulaşan rekor ticaret hacmiyle AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Türkiye aynı zamanda giderek daha aktif ve çok katmanlı bir dış politika ortaya koymuştur. Artan jeopolitik sınamalar, özellikle Suriye, Ukrayna, Gazze ve Güney Kafkasya'daki gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye'nin stratejik bölgesel rolünü daha da belirginleştirmiştir.

Söz konusu Raporda, Fasıl 1: Malların Serbest Dolaşımı, Fasıl 29: Gümrük Birliği, Fasıl 12: Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Politikası, Fasıl 30: Dış İlişkiler başlıklarında tespit edilen bulgular ile söz konusu fasıllara ilişkin raporun çeşitli yerlerinde geçen kısımlarla ilgili Komisyonun yerine getirilmeyen önceki raporda yer alan tavsiyelerin hâlâ geçerliliğini koruduğu ve gelecek yıl atılması gereken adımlara yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. "Türkiye, raporlama döneminde ticaretin önündeki bazı teknik engelleri kaldırmıştır. Ancak, AB ürünlerine yönelik gereksiz kontroller ve AB ürünleri aleyhine ayrımcılık

TBMM

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46569

teşkil eden gereklilikler mevcuttur ve bu durum, Türkiye'nin Gümrük Birliği kapsamındaki yükümlülüklerini ihlal etmektedir. Komisyonun geçen yılki tavsiyelerinin yalnızca bir kısmı yerine getirilmiştir ve bu nedenle söz konusu tavsiyeler büyük ölçüde geçerlidir.”, şeklinde tespit edilen bulgular ve “Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: malların serbest dolaşımı önündeki, Gümrük Birliği yükümlülüklerini ihlal eden mevcut tarife dışı engelleri ortadan kaldırmaya devam etmesi, özellikle de Temmuz 2025 tarihli Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu kapsamında görüşülen öncelikli engelleri ele alması; yerli katkı gerekliliklerini belirleyen diğer planları gözden geçirmesi; e-ticaret başta olmak üzere, piyasa gözetimi ve denetimi tedbirlerinin kapsamını ve etkililiğini artırması gerekmektedir.”, gibi tavsiye kararları dikkate alınarak AB'nin 5. En büyük ticaret ortaklığının daha ilerletilmesi hususunda ne tür adımlar atılacaktır?

2. “Türkiye gümrük birliği konusunda iyi düzeyde hazırlıklıdır. Raporlama döneminde ilerleme kaydedilmemiştir. Vergi muafiyeti, serbest bölgeler ve gözetim programları AB müktesebatıyla hâlâ tam olarak uyumlaştırılmamıştır ve Gümrük Birliği kurallarına aykırıdır. Komisyonun geçen yılki tavsiyeleri büyük ölçüde geçerlidir.”, şeklinde bulgular tespit edilmiş ve “Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: yeni mevzuatı AB Gümrük Koduyla tamamen uyumlaştırması ve risk temelli kontroller ile basitleştirilmiş usullerin AB müktesebatıyla uyumlu hâle getirilmesine yönelik çabalarını artırması; idari soruşturmalarda, örneğin AB'ye ithalatta malların menşeinin yanlış beyan edilmesine yol açabilecek malların ülke içinde aktarılması veya basit dönüşümü gibi durumlarda kontrolleri ve Avrupa Dolandırıcılık Mücadele Ofisi (OLAF) ile işbirliğini güçlendirmesi; AB-Türkiye Gümrük Birliği içinde serbest dolaşımda olan mallara yönelik ilave vergileri ve ithalat ve ihracat kısıtlamalarını kaldırmaya devam etmesi gerekmektedir.”, gibi tavsiye kararları alınmıştır. Söz konusu bulgulara ve tavsiye kararına ilişkin Bakanlığınızca ne tür tedbirler alınması planlanmaktadır? Bu husustaki düşünceniz nedir?
3. “Gümrüklerde uygulanan mevzuat AB müktesebatıyla tam uyumlu değildir. Elkoymalara ilişkin gümrükteki başvuruların sayısı 2023'te 2.869 iken 2024'te 3.031'e yükselmiştir ancak özellikle transit ve ihracat malları açısından, taklit ürünlerle mücadele amacıyla gümrük uygulamalarının güçlendirilmesi gerekmektedir. AB'nin fikri mülkiyet hakları uygulamasına ilişkin son raporuna göre Türkiye, 2023'te gümrükte elkonulan taklit ve korsan ürünlerin kaynak ekonomileri arasında üçüncü sırada yer almıştır. AB sınırlarında yapılan tüm elkoyma işlemleri içindeki payı %8,42'dir. 2023'te Türkiye, AB Üye Devletlerinin gümrüklerinde elkonulan ihlale konu malların değeri bakımından da üçüncü kaynak ülke olmuştur (%12).”, ülkemizin güvenilirliği ve ticari itibarı açısından önem arz eden bu duruma karşın Bakanlığınız nezdinde ne tür tedbirler alınması planlanmaktadır ya da alınması planlanmaktadır?
4. “Türkiye'nin, taklitçiliğin ve korsanlığın riskleri, özellikle sağlık, güvenlik, hukukun üstünlüğü ve istihdam üzerindeki etkileri konusunda kamuoyunun farkındalığını artırması ve fikri mülkiyet hakları yoğun sektörlerin ekonomik faydalarını da

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46569

vurgulaması gerekmektedir. Fikri mülkiyet haklarını hem ülke içinde hem sınırda uygulamak ve yüksek miktarda taklit ürünün AB'ye girmesinin önüne geçmek için daha güçlü bir siyasi irade gerekmektedir.”, şeklinde ifade edilen bulguya ilişkin bir çalışmanız var mıdır? Bu husustaki düşünceniz nedir?

5. “Ürün güvenliğine ilişkin konularda, tüketicilerin Ulusal Güvensiz Ürün Bilgi Sistemi (GÜBİS) konusundaki farkındalığı düşük kalmaya devam etmektedir. Tüketici ve halk sağlığını tehlikeye atan taklit ürünlerin çevrim içi satışıyla mücadele etmek için düzenli izlemeye ve daha sağlam düzenleyici araçlara ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, çevrim içi alışveriş hacmi artmış olsa da e-ticarete piyasa gözetimi ve denetimi sınırlı kalmaya devam etmektedir.”, söz konusu bulgu bağlamında ‘taklit ürünlerin çevrim içi satışıyla mücadele etmek için düzenli izlemeye’ ilişkin düzenleyici araçların oluşturulması için bir çalışma var mıdır? Bu hususta yol alınmamasının gerekçesi nedir?
6. Raporda, “Toplu çıkarların korunmasına yönelik Temsili Eylemler Direktifi’yle uyum başlangıç düzeyindedir ve bu hususta önemli çabalara ihtiyaç duyulmaktadır. Tüketici haklarının uygulanmasında zorluklar devam etmektedir. Tüketicinin bilinçlenmesi ve eğitimi, sektörel paydaşların iş birliği ve koordinasyonu zayıf kalmaya devam etmektedir. Tüketici hakem heyetlerinin tüketici haklarının daha iyi uygulanmasını sağlaması gerekmektedir.”, şeklinde yer verilen bulgu bağlamında ‘tüketici haklarını’ AB müktesebatına uyumlu hale getirmek için tavsiye kararların uygulamaya alınması hususunda bir çalışmanız var mıdır?
7. “Ortak ticaret politikası konusunda raporlama döneminde sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. Türkiye, ortak gümrük tarifesinden saparak uyguladığı ek vergilerin geniş kapsamını korumuş ve AB’nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine, yararlanıcı ülkeler ile ürünler bakımından, kısmi uyumunu sürdürmüştür. Türkiye bir yeni korunma önlemi soruşturması başlatmıştır.”, söz konusu bulgu çerçevesinde Türkiye’nin, ortak gümrük tarifesinden saparak uyguladığı ek vergilerin geniş kapsamını korumasının gerekçesi nedir? Bu durum dış ticaretimizi nasıl etkilemektedir?
8. “Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), OECD ve G20 bünyesinde, AB ve Türkiye arasında daha yakın bir eş güdüme ihtiyaç duyulmaktadır. DTÖ’de Türkiye, Elektronik Ticaret Ortak Girişimi müzakerelerine aktif olarak katılmış ancak ortaya çıkan sonuçlara henüz destek beyanında bulunmamıştır. Elektronik iletimler üzerindeki gümrük vergilerine ilişkin çok taraflı moratoryumun yenilenmesini desteklediği halde, bu taahhüdün anlamı ve kapsamı konusunda şüphelerini dile getirmeye devam etmektedir. Türkiye (Hindistan ve Güney Afrika ile birlikte) Kalkınma İçin Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması’nın DTÖ müktesebatına hukuken dâhil edilmesi talebinin kabul edilmesi konusunda uzlaşmayı engellemektedir. Türkiye, Çok Taraflı Geçici Temyiz Tahkim Düzenlemesine (MPIA) de katılmamıştır.”, dış ticaret hacmin aslan payına sahip AB ülkeleriyle ticari ilişkileri geliştirmeye ilişkin söz konusu adımların atılmasının eksik bırakılmasının gerekçesi nedir? Bu hususta yeni adımlar atılacak mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46569

9. “Türkiye’de birkaç gereklilik nedeniyle kısıtlanmaya devam eden iş kurma hakkı alanında ilerleme kaydedilmemiştir. Sınır ötesi hizmet sunumu serbestisine ilişkin olarak, AB’de kayıtlı hizmet sağlayıcılara yönelik kayıt, lisanslama ve yetkilendirme gereklilikleri devam etmektedir. Henüz tek temas noktası oluşturulmamıştır. Hizmetlerin geçici veya nadiren sunumunu düzenleyen herhangi bir özel düzenleme veya uygulama bulunmamaktadır.”, söz konusun uygulamaların eksik kalma gerekçesi nedir? ‘Tek temas noktasını’ kurmaya ilişkin somut bir adım atamayı planlıyor musunuz?
10. “AB operatörleri için canlı büyükbaş hayvan ve sığır eti tercihli kotaları konusunda, Türkiye AB’den ithalata yeniden başlamıştır ancak kota sisteminin şeffaf bir şekilde uygulanması sorunu devam etmektedir. Ancak post, deri ve kromlu derilere yönelik ihracat vergilerinin kaldırılması konusunda herhangi bir gelişme kaydedilmemiştir. Türkiye, ilaçlarda hâlâ sabit döviz kuru uygulamakta ve AB’nin İyi İmalat Uygulamaları (GMP) sertifikalarını kabul etmemektedir. Türkiye, yenilenebilir enerji ve tütün ürünlerinde yerli katkı gerekliliklerini korumuştur. Türkiye’nin ithal mallar üzerindeki ürün güvenliği kontrollerine yönelik TAREKS sistemi, Gümrük Birliği hükümlerine de aykırı olarak, ek belge ve bilgi gerektirebilmektedir. Türkiye’nin, Access2Market veri tabanında listelenen AB ile Türkiye arasındaki öne çıkan tüm ticaret engellerini kaldırması gerekmektedir.”, söz konusu bulgu ve tavsiye kararları çerçevesinde ne tür planlar yapılmaktadır? Bu hususta bir adım atılacak mıdır?
11. “Dijital hizmetlere ilişkin olarak Ticaret Bakanlığı, Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik’te değişiklik yaparak, platformlara, satıcı bilgilerinin doğrulanması, haksız ticari uygulamalar, anahtar kelime reklamcılığı, veri kullanımı ve paylaşımı ile denetim ve raporlama gereklilikleri gibi konularda yeni yükümlülükler getirmiştir.
12. “E-ticaret pazarında tüm vatandaşların çevrim içi hizmetlere eşit şekilde erişimini güvence altına almak ve kolaylaştırmak için uygulamaya ilişkin daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Türkiye henüz Dijital Hizmetler Tüzüğü ve Dijital Pazarlar Tüzüğü ile uyum sağlamamıştır.”, söz konusu tüzüklere uyum noktasında bir çalışma var mıdır? Bu husustaki çekincenin gerekçesi nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA